

Салаўёў, П.Л. Фарміраванне асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе аналізу замежных тэлевізійных навін / П.Л. Салаўёў // Матэрыялы 60-й канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ. - Мн.: БДУ, 2003.

П. Л. Салаўёў

Мінск, БДУ

Фарміраванне асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе аналізу замежных тэлевізійных навін

Працэс навучання англійскай мове разумеецца, перш за ўсё, як мэтанакіраванае фарміраванне спецыяльных уменняў і навыкаў у сферы моўнай і маўленчай дзейнасці, што ажыццяўляецца ў рамках пэўнай метадычнай праграмы, якая абумоўлівае змест, спосаб і формы арганізацыі навучальнага матэрыялу. Дадзены працэс навучання не можа быць механічным у сувязі з тым, што ён накіраваны на фарміраванне і развіццё асобы будучага журналіста як суб'екта актыўнай творчай дзейнасці.

Авалоданне англійскай мовай у наш час становіцца адным з неад'емных патрабаванняў прафесійнай кампетэнтнасці студэнтаў-журналістаў. Гэта найперш звязана з тым, што англійская мова з'яўляецца мовай-лідэрам у сістэме зносін наогул і ў прафесійнай дзейнасці журналіста, паколькі гэта мова – мова большасці самых знакамітых і папулярных газет, мова тэлекампаній-гігантаў, мова інфармацыйных агентстваў, мова сусветнай сеткі Internet.

Змены міжнароднай сітуацыі ў свеце ставяць перад журналістамі шэраг скаладаных, комплексных мэт, а таксама патрабуюць асаблівых якасцей у іх прафесійнай падрыхтоўцы. Развіццё новых сродкаў масавай інфармацыі, электронных сістэм і фарматаў, змены характару перадачы і атрымання інфармацыі патрабуюць ад студэнтаў-журналістаў не толькі агульнага ведання замежнай мовы, але і ведання спецыфічных момантаў, неабходных для паспяховага ажыццяўлення творчай прафесійнай дзейнасці.

Адным са сродкаў, якія робяць працэс навучання англійскай мове жывым і творчым і фарміруюць прафесійную кампетэнтнасць, з'яўляецца выкарыстанне ў працэсе навучання інфармацыйных тэхналогій у выглядзе навін замежных (англамоўных) сродкаў масавай інфармацыі.

Салаўёў, П.Л. Фарміраванне асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе аналізу замежных тэлевізійных навін / П.Л. Салаўёў // Матэрыялы 60-й канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ. - Мн.: БДУ, 2003.

Выкарыстанне такой формы правядзення заняткаў па англійскай мове ў межах англійскай мовы для спецыяльных мэт значна павышае зацікаўленасць студэнтаў і дазваляе больш эфектыўна выкарыстоўваць прыёмы актыўнага ўзаемадзеяння.

Прагляд навін замежных тэлекампаній (такіх як BBC, Euronews, CNN і інш.) з'яўляецца дзейным сродкам фарміравання прафесійнай кампетэнтнасці студэнтаў-журналістаў, паколькі дазваляе пазнаеміцца са спецыфічнымі асаблівасцямі функцыянавання замежных электронных сродкаў масавай інфармацыі, характарам іх інфармацыйнай і камунікацыйнай дзейнасці.

У межах заняткаў па англійскай мове з выкарыстаннем аўтэнтчных блокаў навін асаблівая ўвага надаецца аналізу спецыфікі іх генерацыі і функцыянавання, крытэрыям адбору матэрыялу для выпускаў тэлевізійных навін, раскрываецца адрозненне паміж навінамі ў друкаваных сродках масавай інфармацыі і на тэлебачанні. Увага надаецца таксама і тыпалогіі навін, у межах якой студэнты знаёмяцца з рознымі тыпамі класіфікацыі, якія выкарыстоўваюцца на Захадзе. Разглядаюцца пытанні структуры і кампанентнага складу блока навін, параўноўваецца структура выпускаў навін айчынных (у тым ліку і былых савецкіх) і замежных тэлекампаній. Студэнты атрымліваюць веды ў сферы спецыфічных асаблівасцей мовы тэлевізійных навін, знаёмяцца з асновамі этычных паводзін журналістаў, што прынятыя ў замежных сродках масавай інфармацыі. Асаблівая ўвага надаецца маральным і сацыякультурным аспектам, такім як журналісцкая перадузятасць, спосабам яе вызначэння, сродкам яе рэпрэзентацыі і метадам яе выключэння. Фарміраванню прафесійнай кампетэнтнасці студэнтаў-журналістаў садзейнічае разгляд асаблівасцей тэлевізійных стэрэатыпаў, што існуюць на Захадзе, і спецыфікі мэтавай аудыторыі.

Фарміраванне прафесійнай кампетэнтнасці студэнтаў-журналістаў у межах прагляду навін замежных (англамоўных) тэлекампаній заснавана таксама і на вялікай ролі сацыякультурнага кампанента ў выглядзе краіназнаўчай інфармацыі, тым больш, што сацыякультурны кампанент

Салаўеў, П.Л. Фарміраванне асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе аналізу замежных тэлевізійных навін / П.Л. Салаўеў // Матэрыялы 60-й канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ. - Мн.: БДУ, 2003.

садзейнічае больш асэнсаванаму авалоданню замежнай мовай як сродкам зносін.

Выкладзеная вышэй спецыфіка фарміравання асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе выпускаў навін замежных тэлекампаній адлюстравана ў выдадзеным ў 2003 годзе на кафедры англійскай мовы і маўленчай камунікацыі БДУ навучальным дапаможніку “English: Media Studies.Watching TV News.” /Складальнікі: А.П.Смыкоўская, П.Л.Салаўеў, М.Н.Аднаклубава.

Салаўеў, П.Л. Фарміраванне асноў прафесійнай кампетэнтнасці будучых журналістаў пры дапамозе аналізу замежных тэлевізійных навін / П.Л. Салаўеў // Матэрыялы 60-й канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ. - Мн.: БДУ, 2003.